

ΕΚΠΡΟΘΕΣΜΟΣ

SK

ΠΡΟΣΘΗΚΗ - ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης

«Τροποποιήσεις Ποινικού Κώδικα, Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και συναφείς διατάξεις»

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Επί του άρθρου 1

**Τροποποιήσεις στα άρθρα 79, 336, 405, 463 του Ποινικού Κώδικα και στον
ν. 4251/2014**

- 1) Με την προτεινόμενη τροποποίηση της παρ. 7 του άρθρου 79 ΠΚ, επανέρχεται η διατύπωση του αντίστοιχου άρθρου του προϊσχύσαντος ποινικού κώδικα, καθόσον αυτή κρίνεται επαρκής για την πληρότητα της δικαστικής κρίσης, χωρίς να προκαλούνται περιορισμοί στα δικαιώματα του κατηγορουμένου.
- 2) Με την προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου 336 ΠΚ διασφαλίζεται ότι τα ποινικά αδικήματα της σεξουαλικής βίας τιμωρούνται με αποτελεσματικές, ανάλογες και αποτρεπτικές ποινές, λαμβάνοντας υπόψη την βαρύτητά τους.
- 3) Με την ρύθμιση που προβλέπεται στο δεύτερο εδάφιο που προστίθεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 405 ΠΚ, η ποινική δίωξη του εγκλήματος της απιστίας, όταν ζημιωθέν είναι πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα, εναρμονίζεται με την αρχή της κατ' έγκληση δίωξης όλων των περιουσιακών αδικημάτων (απάτη, υπεξαίρεση, καταδολίευση κλπ) στον ιδιωτικό τομέα και έχει ως δικαιολογητικό λόγο τον ατομικό χαρακτήρα αυτών των έννομων αγαθών.
- 3) Τροποποιούνται οι περιπτώσεις (α) και (β) της παραγράφου 1 του άρθρου 30 του ν. 4251/2014, διότι, η ρύθμιση αυτή εναρμονίζεται με τις σύγχρονες κοινωνικές επιταγές, ώστε τα αντίστοιχα ποινικά αδικήματα να τιμωρούνται με αποτελεσματικές, ανάλογες και αποτρεπτικές κυρώσεις κατά την βαρύτητά τους.

4) Η εξαίρεση των εγκλημάτων που αφορούν την παράνομη μεταφορά μεταναστών από την προβλεπόμενη στο άρθρο 463 ΠΚ μείωση των ποινών, επιβάλλεται από το γεγονός ότι η ενδεχόμενη μείωση των ποινών αυτών, θα συμβάλει στην αύξηση της ήδη υψηλής, παράνομης διακίνησης μεταναστών, η οποία αποτελεί διαχρονικά, σοβαρό κοινωνικό πρόβλημα παγκοσμίως, το οποίο στην παρούσα χρονική στιγμή παρουσιάζει ιδιαίτερη ένταση.

Επί του άρθρου 2

Τροποποιήσεις στα άρθρα 14,36,210 246, 248, 250, 485, 486 και 511 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

- 1) Με την προτεινόμενη κατάργηση της παρ. 4 του άρθρου 14 ΚΠΔ επανέρχεται το καθεστώς που υφίστατο πριν την εισαγωγή του ισχύοντος Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Αυτό κρίθηκε αναγκαίο για να αντιμετωπισθούν ζητήματα λειτουργίας στα μικρά δικαστήρια της χώρας, καθόσον ο προβλεπόμενος από τις διατάξεις του ισχύοντος ΚΠΔ αποκλεισμός, ενόψει του αριθμού των υπηρετούντων εισαγγελικών λειτουργών, θα προκαλούσε δυσλειτουργίες και υπέρμετρη καθυστέρηση στην απονομή της δικαιοσύνης.
- 2) Με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις των άρθρων 246, 248 και 250 ΚΠΔ επιδιώκεται η αποφυγή καθυστερήσεων στην διεκπεραίωση των υποθέσεων κακουργηματικής φύσης και η αποκατάσταση των δικονομικών δυνατοτήτων του ανακριτή κατά την απαγγελία της κατηγορίας, χωρίς να επέρχεται οιαδήποτε συρρίκνωση των δικαιωμάτων του κατηγορουμένου.
- 3) Με την προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου 485 ΚΠΔ, για την ταυτότητα του νομικού λόγου επεκτείνεται αναλογικά η εφαρμογή των ρυθμίσεων του άρθρου 523 ΚΠΔ και επί βουλευμάτων, ενώ με την προσθήκη εδαφίου στην παρ. 2 του άρθρου 486 ΚΠΔ προβλέπεται η δυνατότητα του εισαγγελέα εφετών για άσκηση έφεσης κατά της αθωωτικής απόφασης του μονομελούς εφετείου, ενόψει της επαναφοράς του δικαστηρίου αυτού ως δικαστηρίου ουσίας.
- 4) Με την προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου 511 ΚΠΔ, όσον αφορά τους λόγους αναίρεσης που εξετάζονται αυτεπαγγέλτως, επανεισάγεται ως προϋπόθεση για τη λήψη υπόψη της παραγραφής η ύπαρξη ενός βάσιμου λόγου αναίρεσης, ρύθμιση που ίσχυε υπό το κράτος του καταργηθέντος Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Με τον τρόπο αυτό αποφεύγεται η

αδικαιολόγητη παραγραφή ποινικών αδικημάτων, η οποία θα επερχόταν μόνον με τον τυπικό έλεγχο του παραδεκτού της αίτησης αναίρεσης.

5) Η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται απαραίτητη αφού οι ειδικοί επιστήμονες που ορίζονται πρας υποβοήθηση του έργου της ανάκρισης σε υποθέσεις, το αντικείμενο των οποίων απαιτεί ειδικές γνώσεις, συνιστούν ιδιαίτερη κατηγορία προσώπων, εκτός των πραγματογνωμόνων, που μετέχουν μεν στην ανακριτική διαδικασία, χωρίς ωστόσο να τους ανατίθεται παράλληλα και η άσκηση ανακριτικών καθηκόντων. Δηλαδή, με τον ορισμό τους δεν προσδίδονται σ' αυτούς καθήκοντα ανακριτή ή γενικού ή ειδικού προανακριτικού υπαλλήλου, γεγονός που θα δικαιολογούσε την απαγόρευση εξέτασής τους στο ακροατήριο με την ιδιότητα του μάρτυρα. Αντίθετα, όπως προβλέπεται ρητά στο άρθρο 248 παρ. 4 του ΚΠΔ, αποστολή τους είναι η υποστήριξη, του έργου του ανακριτή, με κάθε πρόσφορο τρόπο, για την ακριβέστερη διάγνωση και κρίση γεγονότων, για τα οποία απαιτούνται ειδικές γνώσεις επιστήμης ή τέχνης. Ως προς τους ειδικούς αυτούς επιστήμονες, ο νομοθέτης ορίζει ειδικό τρόπο διορισμού τους και προβλέπει την αναλογική εφαρμογή μόνο των άρθρων 188-193 ΚΠΔ, σχετικά με τους λόγους εξαίρεσης των πραγματογνωμόνων.

Επισημαίνεται ότι το έργο των παραπάνω ειδικών επιστημόνων κρίνεται ιδιαίτερα σημαντικό για τη διευκρίνιση και κατανόηση ζητημάτων για τα οποία απαιτούνται εξειδικευμένες γνώσεις, αποτελεί δε η εξέτασή τους στο ακροατήριο πολύτιμο εργαλείο για το σύνολο των παραγόντων της δίκης προκειμένου να ανευρεθεί η αλήθεια και μάλιστα σε ζητήματα τα οποία είναι τεχνικά, απαιτούν ειδικές γνώσεις και υψηλό επίπεδο εξειδίκευσης, συνήθως δε αφορούν υποθέσεις με υψηλό οικονομικό αντικείμενο.

Επιπρόσθετα, δεν δικαιολογείται η διατήρηση των ισχουσών από 1-7-2019 ρυθμίσεων των άρθρων 36 και 210 του ΚΠΔ (ν.4620/2019), κατά την οποία οι παραπάνω ειδικοί επιστήμονες δεν εξετάζονται ως μάρτυρες στο ακροατήριο, αφού, σύμφωνα με την πολύ πρόσφατη νομολογία του Αρείου Πάγου και ειδικότερα με την απόφαση, με αριθμό 1308/2019 (Ζ' Ποινικό Τμήμα), που δημοσιεύτηκε την 27η-6-2019, το ανώτατο ακυρωτικό δικαστήριο έκρινε ομόφωνα κατόπιν ερμηνείας της - ταυτόσημης με τη διάταξη του άρθρου 248 παρ. 4 ΚΠΔ - διάταξης του άρθρου 2 παρ. 3 του ν. 4022/2011 «Εκδίκαση πράξεων διαφθοράς Πολιτικών και Κρατικών Αξιωματούχων, υποθέσεων μεγάλου κοινωνικού ενδιαφέροντος και άλλες

διατάξεις», ότι οι ειδικοί επιστήμονες που ορίζονται προς υποβοήθηση του έργου του ανακριτή, καλούνται νόμιμα στο ακροατήριο για μαρτυρία, αφού αυτοί δεν ασκούν καθήκοντα ανακριτή ή γενικού ή ειδικού προανακριτικού υπαλλήλου, εφαρμοζομένων και ως προς αυτούς των διατάξεων του ΚΠΔ για την κατάθεση μαρτύρων στο ακροατήριο.

Επί του άρθρου 3

Χρήση αποδεικτικού μέσου στα οικονομικά εγκλήματα

Με την προτεινόμενη διάταξη εισάγεται ρύθμιση που απηχεί τις προβλέψεις του, καταργηθέντος με το άρθρο 586 περ. η' ΚΠΔ, άρθρου 65 ν. 4356/2015. Η ρύθμιση κρίθηκε αναγκαία προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα αξιοποίησης αποδεικτικών μέσων σε υποθέσεις πράξεων κακουργηματικού χαρακτήρα, υπαγομένων στην αρμοδιότητα του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος ή του Εισαγγελέα Εγκλημάτων Διαφθοράς. Παράλληλα διατηρείται η προϋπάρχουσα στάθμιση για τη χρήση των αποδεικτικών αυτών μέσων, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της αποτελεσματικής απονομής δικαιοσύνης και της διαφύλαξης των αρχών του κράτους δικαίου.

Επί του άρθρου 4

Μεταβατική Διάταξη

Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιδιώκεται η διατήρηση σε ισχύ για χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών των διατάξεων του Προέδρου της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες που έχουν εκδοθεί πριν τεθεί η προθεσμία του εδαφίου α' της παραγράφου 2 του άρθρου 34 ΚΠΔ προκειμένου να τεθούν στην κρίση ενός δικαστικού οργάνου το οποίο και θα αποφανθεί για την επικύρωσή τους ή μη. Με την προτεινόμενη ρύθμιση αρμόδιοι για την επικύρωση ή μη της διάταξης του Προέδρου της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες είναι ο ανακριτής, εάν η υπόθεση εκκρεμεί στον ανακριτή, ή το δικαστικό συμβούλιο, σε κάθε άλλη περίπτωση, τηρουμένων των όρων και προϋποθέσεων της παρ. 1 έως 3 του άρθρου 42 του ν. 4557/2018. Με τον τρόπο αυτό, αποτρέπεται ο ενδεχόμενος κίνδυνος ματαίωσης της ανάκτησης των προϊόντων εγκλήματος από το Δημόσιο σε περίπτωση καταδίκης που θα μπορούσε να προκληθεί από μία μαζική παύση σε ισχύ διατάξεων του Προέδρου της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες που βρίσκονται εκτός των χρονικών ορίων του άρθρου 34 ΚΠΔ. Ταυτόχρονα, δίνεται ένα

εύλογο χρονικό διάστημα προς επικύρωση των συγκεκριμένων διατάξεων εάν αυτό κριθεί από δικαστικό όργανο ότι απαιτείται. Τέλος, ρυθμίζεται ότι σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της συγκεκριμένης προθεσμίας, η διάταξη του Προέδρου της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες θα παύει να ισχύει. Η ρύθμιση αυτή καθώς και η τιθέμενη τρίμηνη προθεσμία, για τις περιπτώσεις στις οποίες έχει παρέλθει η προθεσμία του άρθρου 34 ΚΠΔ συνάδει και με το χαρακτήρα της διάταξης του Προέδρου της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, η οποία σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 5 του άρθρου 42 του ν. 4557/2018 αφορά αποκλειστικά και μόνο σε επείγουσες περιπτώσεις.

Αθήνα, 12.11.2019

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Χρήστος Σταϊκούρας

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Κωνσταντίνος Τσιάρας

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

1) Το άρθρο 79 ΠΚ, το οποίο τροποποιείται, έχει ως εξής:

«Άρθρο 79

Δικαστική επιμέτρηση της ποινής

1. Με την επιμέτρηση της ποινής καθορίζεται η ανάλογη και δίκαιη τιμωρία του εγκλήματος με βάση τη βαρύτητα της πράξης και το βαθμό ενοχής του υπαιτίου γι' αυτή. Το δικαστήριο σταθμίζει τα στοιχεία που λειτουργούν υπέρ και σε βάρος του υπαιτίου και συνεκτιμά τις συνέπειες της ποινής για τον ίδιο και τους οικείους του.

2. Για την εκτίμηση της βαρύτητας του εγκλήματος το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη του: α) τη βλάβη που προξένησε το έγκλημα ή τον κίνδυνο που προκάλεσε, β) τη φύση, το είδος και το αντικείμενο του εγκλήματος, καθώς επίσης όλες τις περιστάσεις χρόνου, τόπου, μέσων και τρόπου που συνόδευσαν την προπαρασκευή ή την εκτέλεσή του.

3. Για την εκτίμηση του βαθμού ενοχής του υπαιτίου, το δικαστήριο εξετάζει: α) την ένταση του δόλου ή το βαθμό της αμέλειάς του, β) τα αίτια που τον ώθησαν στην εκτέλεση του εγκλήματος, την αφορμή που του δόθηκε και τον σκοπό που επιδίωξε, γ) τον χαρακτήρα του και τον βαθμό της ανάπτυξής του που επηρέασαν την πράξη, δ) τις ατομικές και κοινωνικές περιστάσεις και την προηγούμενη ζωή του στο μέτρο που σχετίζονται με την πράξη, ε) τον βαθμό της δυνατότητας και της ικανότητάς του να πράξει διαφορετικά, στ) τη διαγωγή του κατά τη διάρκεια της πράξης και μετά την πράξη και ιδίως τη μετάνοια που επέδειξε και την προθυμία του να επανορθώσει τις συνέπειες της πράξης του.

4. Στοιχεία που λειτουργούν υπέρ του υπαιτίου θεωρούνται ιδίως: α) το ότι αυτός διαδραμάτισε έναν σαφώς υποδεέστερο ρόλο σε πράξη που τελέστηκε από πολλούς, β) το ότι τέλεσε την πράξη σε δικαιολογημένη

συναισθηματική φόρτιση, γ) το ότι έθεσε τον εαυτό του στη διάθεση των αρχών χωρίς σημαντική καθυστέρηση, ενώ μπορούσε να διαφύγει, δ) το ότι διευκόλυνε ουσιωδώς την εξιχνίαση του εγκλήματος.

5. Στοιχεία που λειτουργούν σε βάρος του υπαιτίου θεωρούνται ιδίως: α) η κατ' επάγγελμα τέλεση της πράξης, β) η ιδιαίτερη σκληρότητα, γ) η εκμετάλλευση της εμπιστοσύνης του θύματος, δ) το γεγονός ότι το θύμα δεν μπορούσε να προστατεύσει τον εαυτό του, ε) το ότι ο υπαίτιος διαδραμάτισε ιθύνοντα ρόλο σε πράξη που τελέστηκε με συμμετοχή πολλών.

6. Στοιχεία που έχουν αξιολογηθεί από τον νομοθέτη για τον προσδιορισμό της απειλούμενης ποινής δεν λαμβάνονται από το δικαστήριο επιπροσθέτως υπόψη κατά την επιμέτρησή της.

7. Η επιμέτρηση της ποινής πρέπει να είναι ειδικά και εμπεριστατωμένα αιτιολογημένη. Η απλή μνεία ότι έχουν εκτιμηθεί τα κριτήρια των προηγούμενων παραγράφων δεν συνιστά αιτιολογία.».

2) Το άρθρο 336 ΠΚ, το οποίο τροποποιείται, έχει ως εξής:

«Άρθρο 336

Βιασμός

1. Όποιος με σωματική βία ή με απειλή σοβαρού και άμεσου κινδύνου ζωής ή σωματικής ακεραιότητας εξαναγκάζει άλλον σε επιχείρηση ή ανοχή γενετήσιας πράξης τιμωρείται με κάθειρξη.

2. Γενετήσια πράξη είναι η συνουσία και οι ίσης βαρύτητας με αυτήν πράξεις.

3. Αν η γενετήσια πράξη έγινε από δύο ή περισσότερους δράστες που ενεργούσαν από κοινού, επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών.

4. Αν κάποια από τις πράξεις των προηγουμένων παραγράφων είχε ως συνέπεια τον θάνατο του παθόντος, επιβάλλεται κάθειρξη ισόβια ή πρόσκαιρη τουλάχιστον δέκα ετών.

5. Όποιος, εκτός από την περίπτωση της παραγράφου 1, επιχειρεί γενετήσια πράξη χωρίς τη συναίνεση του παθόντος, τιμωρείται με κάθειρξη έως δέκα έτη.».

3) Το άρθρο 405 ΠΚ το οποίο τροποποιείται, έχει ως εξής:

«Άρθρο 405

Γενική Διάταξη

1. Για την ποινική δίωξη των εγκλημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 386 παρ. 1, 386Α παρ. 1 και 2, 387, 389,390 παρ. 1 εδάφ. α', 394, 397 και 404 απαιτείται έγκληση.

2. Το αξιόποινο των εγκλημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 386, 386Α, 386Β, 387, 389, 390, 394, 397 και 404 εξαλείφεται αν ο υπαίτιος, με δική του θέληση και πριν από την πρώτη εξέτασή του ως υπόπτου ή κατηγορουμένου ικανοποιήσει εντελώς τον ζημιωθέντα χωρίς παράνομη βλάβη τρίτου. Η μερική μόνο ικανοποίηση εξαλείφει το αξιόποινο κατά το αντίστοιχο μόνο μέρος.

3. Εάν ο υπαίτιος των εγκλημάτων που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο μέχρι την αμετάκλητη παραπομπή του στο ακροατήριο ικανοποιήσει εντελώς τον ζημιωθέντα, καταβάλλοντας αποδεδειγμένα το κεφάλαιο και τους τόκους υπερημερίας, από την ημέρα τέλεσης του εγκλήματος, απαλλάσσεται από κάθε ποινή. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται και για τα πλημμελήματα που προβλέπονται στα ίδια άρθρα μέχρι το τέλος της αποδεικτικής διαδικασίας στο πρωτοβάθμιο δικαστήριο.».

4) Το άρθρο 30 του ν.4251/2014, το οποίο τροποποιείται, έχει ως εξής:

«Άρθρο 30

Υποχρεώσεις μεταφορέων - Κυρώσεις

1. Πλοίαρχοι ή κυβερνήτες πλοίου, πλωτού μέσου ή αεροπλάνου και οδηγοί κάθε είδους μεταφορικού μέσου που μεταφέρουν από το εξωτερικό στην Ελλάδα πολίτες τρίτων χωρών, που δεν έχουν δικαίωμα εισόδου στο ελληνικό έδαφος ή στους οποίους έχει απαγορευθεί η είσοδος για οποιαδήποτε αιτία, καθώς και αυτοί που τους παραλαμβάνουν από τα σημεία εισόδου, τα εξωτερικά ή εσωτερικά σύνορα, για να τους προωθήσουν στο εσωτερικό της χώρας ή στο έδαφος κράτους - μέλους της Ε.Ε. ή τρίτης χώρας ή διευκολύνουν τη μεταφορά τους ή εξασφαλίζουν σε αυτούς κατάλυμα για απόκρυψη, τιμωρούνται:

α. με κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή δέκα χιλιάδων (10.000) έως τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ για κάθε μεταφερόμενο πρόσωπο,

β. με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή τριάντα χιλιάδων (30.000) έως εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ για κάθε μεταφερόμενο πρόσωπο, αν ο υπαίτιος ενεργεί εκ κερδοσκοπίας, κατ επάγγελμα ή κατά συνήθεια ή είναι υπότροπος ή έχει την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου ή τουριστικού ή ναυτιλιακού ή ταξιδιωτικού πράκτορα ή αν δύο ή περισσότεροι ενεργούν από κοινού,

γ. με κάθειρξη τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ για κάθε μεταφερόμενο πρόσωπο, αν από την πράξη μπορεί να προκύψει κίνδυνος για άνθρωπο,

δ. με ισόβια κάθειρξη και χρηματική ποινή τουλάχιστον επτακοσίων χιλιάδων (700.000) ευρώ για κάθε μεταφερόμενο πρόσωπο, αν στην περίπτωση γ επήλθε θάνατος.

2. Πλοίαρχοι ή κυβερνήτες πλοίου, πλωτού μέσου ή αεροπλάνου και οδηγοί κάθε είδους μεταφορικού μέσου υποχρεούνται να μη δέχονται για μεταφορά πρόσωπα,

τα οποία δεν είναι εφοδιασμένα με τα απαιτούμενα ταξιδιωτικά έγγραφα ή δεν έχουν υποστεί τον κανονικό αστυνομικό έλεγχο. Οι παραβάτες τιμωρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού. Η ανωτέρω αξιόποινη πράξη θεωρείται τετελεσμένη, προκειμένου μεν για θαλάσσια και εναέρια μεταφορικά μέσα, εφόσον το πρόσωπο που επιβιβάσθηκε λαθραίως βρίσκεται μέσα σε αυτά κατά την έναρξη του ελέγχου από τα αρμόδια κρατικά όργανα προ του απόπλου ή της απογείωσης ή μετά τον απόπλου του πλοίου ή την απογείωση του αεροπλάνου, προκειμένου δε για άλλα μεταφορικά μέσα, εφόσον το πρόσωπο που αναχωρεί λαθραίως βρίσκεται μέσα σε αυτά κατά τον τελευταίο έλεγχο εξόδου ή πλησίον των συνόρων. Οι κυρώσεις της παραγράφου 3 του παρόντος εφαρμόζονται και στα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο αυτή.

3. Αεροπορικές ή ναυτιλιακές εταιρείες, καθώς και κάθε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που εκτελεί οποιασδήποτε μορφής δημόσια μεταφορά ατόμων, υποχρεούνται να μην δέχονται για μεταφορά και να λαμβάνουν κάθε μέτρο που να αποκλείει τη μεταφορά από το εξωτερικό στην Ελλάδα πολιτών τρίτων χωρών που:
α) δεν είναι εφοδιασμένοι με τα απαραίτητα εν ισχύ διαβατήρια ή άλλα ταξιδιωτικά έγγραφα και θεώρηση εισόδου, όπου απαιτείται η λήψη της πριν από την άφιξη των πολιτών τρίτων χωρών στη χώρα, εκτός αν ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 35 του Κανονισμού 2009/810 «Κώδικας Θεωρήσεων» σε συνδυασμό με το άρθρο 6 παρ. 5 στοιχείο β` του Κανονισμού 2016/399 «Κώδικας Συνόρων Schengen» ή β) κατέχουν διαβατήρια ή άλλα ταξιδιωτικά έγγραφα με εμφανείς ενδείξεις πλαστογράφησης ή παραποίησης. Με απόφαση της κατά τόπο αρμόδιας Αεροπορικής Αρχής επιβάλλεται στις αεροπορικές εταιρίες, καθώς και σε κάθε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που μεταφέρει άτομα αεροπορικώς που παραβαίνουν την παραπάνω υποχρέωση, χρηματικό πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ έως τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ για κάθε μεταφερόμενο πρόσωπο. Στις ναυτιλιακές εταιρίες, καθώς και σε κάθε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που μεταφέρει άτομα με πλωτό μέσο, το ανωτέρω πρόστιμο επιβάλλεται με απόφαση του λιμενάρχη. Σε περίπτωση υποτροπής εντός του ίδιου ημερολογιακού έτους, τα ανωτέρω πρόστιμα μπορεί να προσαυξάνονται στο διπλάσιο και πάντως όχι πέραν του ποσού των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ, με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου οργάνου. Τα παραπάνω πρόστιμα επιβάλλονται αποκλειστικά στο νομικό πρόσωπο των ανωτέρω αεροπορικών ή ναυτιλιακών εταιρειών ή μεταφορέων και στα πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 50 του ν. 4174/2013, τα οποία ευθύνονται αλληλεγγύως.

Το παραπάνω πρόστιμο δεν επιβάλλεται στα νομικά ή φυσικά πρόσωπα που αποδεικνύουν ότι έχουν λάβει επαρκή προληπτικά μέτρα για να διασφαλίσουν ότι οι επιβαίνοντες πολίτες τρίτων χωρών δεν εμπίπτουν στις περιπτώσεις α` και β` της

παρούσας παραγράφου. Ειδικότερα απαιτείται η λήψη των κατάλληλων μέτρων ενημέρωσης των επιβατών, πριν από την επιβίβασή τους, ως προς τα ταξιδιωτικά έγγραφα που απαιτούνται για τη νόμιμη είσοδό τους στην Ελλάδα και η καταχώρισή τους, κατά την επιβίβαση, με τα στοιχεία που φέρουν τα ταξιδιωτικά έγγραφα, στους καταλόγους επιβατών και η κοινοποίηση των καταλόγων στις αρμόδιες αερολιμενικές, λιμενικές και τελωνειακές αρχές.

Οι αποφάσεις επιβολής προστίμου, κατά τα παραπάνω εδάφια, υπόκεινται σε ενδικοφανή προσφυγή ενώπιον του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών και του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής αντίστοιχα, μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή τους. Σε περίπτωση μερικής ακύρωσης επιβάλλεται πρόστιμο, όχι χαμηλότερο από το ήμισυ του ελάχιστου προβλεπόμενου. Η άσκηση προσφυγής έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα. Για αποφάσεις επιβολής προστίμου που έχουν εκδοθεί μετά την 1.6.2018 η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής νομιμότητας αρχίζει από την έναρξη της ισχύος της παρούσας.

4. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 3, καθώς και ταξιδιωτικά γραφεία και οι ιδιοκτήτες των μεταφορικών μέσων ευθύνονται εις ολόκληρον για τις δαπάνες διαβίωσης και τα έξοδα επαναπροώθησης των ανωτέρω προσώπων στο εξωτερικό. Την ίδια ευθύνη έχουν και όσοι εγγυήθηκαν τον επαναπατρισμό πολίτη τρίτης χώρας, αν παραβιάσθηκαν όροι εισόδου ή διαμονής του στη χώρα. Η διαδικασία βεβαίωσης και καταβολής του ανωτέρω προστίμου ενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων.

5. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 ή οι ιδιοκτήτες των μεταφορικών μέσων ή οι αντιπρόσωποι αυτών στην Ελλάδα υποχρεούνται αμέσως μετά την άφιξη του μεταφορικού μέσου να παραδίδουν στις υπηρεσίες του αστυνομικού ελέγχου διαβατηρίων δελτία άφιξης ή καταστάσεις των επιβατών που είναι πολίτες τρίτων χωρών, τους οποίους μεταφέρουν και προορίζουν για την Ελλάδα και αντίστροφα. Την ίδια υποχρέωση έχουν κατά την άφιξη αεροπλάνων μη τακτικών πτήσεων από τρίτες χώρες. Με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη καθορίζονται τα στοιχεία των ανωτέρω δελτίων ή καταστάσεων.

6. Οι ανωτέρω κυρώσεις δεν επιβάλλονται στις περιπτώσεις διάσωσης ανθρώπων στη θάλασσα, της μεταφοράς ανθρώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας, κατά τις επιταγές του διεθνούς δικαίου, καθώς και στις περιπτώσεις προώθησης στο εσωτερικό της χώρας ή διευκόλυνσης της μεταφοράς, προς το σκοπό υπαγωγής στις διαδικασίες των άρθρων 83 του Ν. 3386/2005 ή του άρθρου 13 του Ν. 3907/2011, κατόπιν ενημέρωσης των αρμοδίων αστυνομικών και λιμενικών αρχών.

7. Οι διατάξεις του άρθρου 253Α του Κ.Π.Δ. εφαρμόζονται και για τις αξιόποινες πράξεις που προβλέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 29 και του παρόντος άρθρου, ανεξάρτητα αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις των άρθρων 187 και 187Α του Π.Κ.

8. Η προθεσμία για την άσκηση της έφεσης και η άσκηση της κατά της καταδικαστικής απόφασης για παραβάσεις του παρόντος άρθρου, καθώς και των παραγράφων 5, 6 και 8 του προηγούμενου άρθρου, δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της απόφασης.

9. Για την εκδίκαση των κακουργημάτων που προβλέπονται στην παράγραφο 1, εκτός από αυτό της περίπτωσης δ, καθώς και στο άρθρο 29, αρμόδιο είναι το Μονομελές Εφετείο και εφαρμόζεται η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 308Α του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

10. Περιουσία που αποτελεί προϊόν της εγκληματικής δραστηριότητας του παρόντος άρθρου, καθώς και των παραγράφων 5, 6 και 8 του άρθρου 29 ή που αποκτήθηκε με οποιονδήποτε τρόπο από προϊόν τέτοιας εγκληματικής δραστηριότητας ή περιουσία που χρησιμοποιήθηκε, εν όλω ή εν μέρει, ή προορίζονταν να χρησιμοποιηθεί για την εκτέλεση της παραπάνω εγκληματικής δραστηριότητας κατάσχεται και μπορεί να δημευθεί με την καταδικαστική απόφαση, αν ανήκει στον αυτουργό ή σε οποιονδήποτε από τους συμμετόχους. Αν το δικαστήριο, αυτεπαγγέλτως ή μετά από αίτημα διαδίκου ή τρίτου, κρίνει ότι η δήμευση που θα επιβληθεί στον καταδικασθέντα θα αποστερήσει τον ίδιο ή τρίτους, ιδίως την οικογένειά του, από πράγμα που εξυπηρετεί τον αναγκαίο βιοπορισμό τους και ότι υπάρχει κίνδυνος να προκληθεί σε αυτούς υπέρμετρη και ανεπανόρθωτη βλάβη, δεν επιβάλλει αυτήν. Η απόδοση περιουσίας στον ιδιοκτήτη της γίνεται σύμφωνα με τα άρθρα 310 παράγραφος 2 και 373 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Σε περίπτωση που η περιουσία ή το προϊόν κατά το πρώτο εδάφιο υπερβαίνει τις τέσσερις χιλιάδες (4.000) ευρώ και δεν είναι δυνατόν να κατασχεθεί, κατάσχονται και δημεύονται υπό τους όρους του ίδιου εδαφίου περιουσιακά στοιχεία ίσης αξίας προς εκείνη της προ- αναφερθείσας περιουσίας ή του προϊόντος.

11. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου και των παραγράφων 5, 6 και 8 του άρθρου 29 εφαρμόζονται και όταν οι προβλεπόμενες σε αυτά αξιόποινες πράξεις τελέσθηκαν στην αλλοδαπή από ημεδαπό ή αλλοδαπό ακόμη και αν αυτές δεν είναι αξιόποινες κατά τους νόμους της χώρας στην οποία τελέσθηκαν.».

5) Το άρθρο 463 ΠΚ, το οποίο τροποποιείται, έχει ως εξής:

«Άρθρο 463

1. Όπου ειδικοί νόμοι παραπέμπουν σε άρθρα του καταργούμενου Ποινικού Κώδικα, οι παραπομπές αυτές από την έναρξη ισχύος του παρόντος Ποινικού Κώδικα θεωρείται ότι γίνονται στις αντίστοιχες διατάξεις αυτού.
2. Όπου σε ειδικούς νόμους απειλείται ποινή φυλάκισης, προστίθεται διαζευκτικά και η χρηματική ποινή, όπως αυτή προβλέπεται στο άρθρο 57 του παρόντος Κώδικα.
3. Όπου σε ειδικούς νόμους απειλείται κάθειρξη έως δέκα έτη, επιβάλλεται ποινή μειωμένη κατά το άρθρο 83 περ. γ'. Η πράξη διατηρεί τον κακουργηματικό χαρακτήρα της.
4. Όπου σε ειδικούς νόμους απειλείται μόνο ποινή ισόβιας κάθειρξης, προστίθεται διαζευκτικά και η πρόσκαιρη κάθειρξη του λάχιστον δέκα ετών.
5. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος Κώδικα καταργούνται όλες οι διατάξεις που περιέχονται σε ειδικούς νόμους με τις οποίες καθορίζονται παρεπόμενες ποινές ή άλλες συνέπειες που καταργούνται με αυτόν.».

6) Το άρθρο 14 ΚΠΔ, το οποίο τροποποιείται, έχει ως εξής:

«Άρθρο 14. - Λόγοι αποκλεισμού. 1. Εκτός από όσα ορίζονται ειδικά στον κώδικα οργανισμού δικαστηρίων και κατάστασης δικαστικών λειτουργών και στον κώδικα αυτόν, δεν μπορούν στην ίδια ποινική υπόθεση να ασκήσουν έργα ανακριτή, δικαστή, εισαγγελέα ή γραμματέα όσοι είναι μεταξύ τους συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας έως και τον τρίτο βαθμό. Ο λόγος αποκλεισμού που οφείλεται στη σχέση από γάμο ή σύμφωνο συμβίωσης και στην αγχιστεία εξακολουθεί να υπάρχει και μετά τη λύση του γάμου ή του συμφώνου συμβίωσης. 2. Από την άσκηση των παραπάνω έργων σε ποινική υπόθεση αποκλείεται επίσης: α) όποιος αδικήθηκε από το έγκλημα, β) όποιος είναι σύζυγος του κατηγορουμένου ή του υπόπτου ή εκείνου που αδικήθηκε από το έγκλημα ή συνδέεται με αυτούς με σύμφωνο συμβίωσης. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση που κάποιος είναι συγγενής εξ αίματος με τα πρόσωπα αυτά σε ευθεία γραμμή απεριόριστα και εκ πλαγίου έως και τον τέταρτο βαθμό ή συγγενής εξ αγχιστείας έως και το δεύτερο βαθμό. Ο λόγος αποκλεισμού που οφείλεται στη σχέση από γάμο ή σύμφωνο συμβίωσης και στην αγχιστεία εξακολουθεί να υπάρχει και μετά τη λύση του γάμου ή του συμφώνου συμβίωσης. Αποκλείεται επίσης εκείνος που είναι ή ήταν επίτροπος ή κηδεμόνας των ίδιων προσώπων ή που συνδέεται μαζί τους με υιοθεσία, γ) όποιος ήταν συνήγορος του κατηγορουμένου ή του υποστηρίζοντος την κατηγορία στην ίδια υπόθεση, δ) όποιος εξετάστηκε ως μάρτυρας ή γνωμοδότησε ως πραγματογνώμονας ή τεχνικός σύμβουλος στην ίδια υπόθεση, ε) ο ανακριτής, στ) ο δικαστής και ο εισαγγελέας που έχουν συμπράξει στην έκδοση του παραπεμπτικού

βουλεύματος ειδικά στη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο, εκτός αν δεν είναι εφικτή η συγκρότηση του δικαστηρίου από άλλα πρόσωπα. 3. Ο δικαστής που έχει συμπράξει στην έκδοση απόφασης, κατά της οποίας ασκήθηκε έφεση ή αναίρεση, αποκλείεται να δικάσει στις δύο τελευταίες περιπτώσεις. 4. Η προηγούμενη παράγραφος εφαρμόζεται και για τον εισαγγελέα, εκτός αν δεν είναι εφικτή η συγκρότηση του δικαστηρίου από άλλον εισαγγελέα.»

7) Το άρθρο 246 ΚΠΔ, το οποίο τροποποιείται, έχει ως εξής:

«Άρθρο 246. - Ποιος ενεργεί την κύρια ανάκριση. 1. Την κύρια ανάκριση την ενεργεί μόνο ο ανακριτής, μετά από γραπτή παραγγελία του εισαγγελέα, βάσει κατηγορητηρίου το οποίο συντάσσεται από τον εισαγγελέα, περιέχει δε όλα τα στοιχεία που προβλέπονται στα άρθρα 99 και 273 παρ. 2 και τα οποία είναι γνωστά στον εισαγγελέα μέχρι το πέρας της προκαταρκτικής εξέτασης ή την ολοκλήρωση της αυτεπάγγελτης προανάκρισης. Το κατηγορητήριο συνοδεύει την άσκηση της ποινικής δίωξης στις περιπτώσεις της παρ. 2 του άρθρου αυτού. Στα αυτόφωρα εγκλήματα η γραπτή παραγγελία του εισαγγελέα, μπορεί να περιορίζεται στην παράθεση της ποινικής διάταξης που προβλέπει την αξιόποινη πράξη. 2. Τέτοια παραγγελία δίνει ο εισαγγελέας: α) σε κακουργήματα, β) σε πλημμελήματα στα οποία προβλέπεται η δυνατότητα επιβολής προσωρινής κράτησης καθώς και σε εκείνα στα οποία, κατά την κρίση του, συντρέχει περίπτωση να επιβληθούν στον κατηγορούμενο περιοριστικοί όροι κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 283.»

8) Το άρθρο 248 ΚΠΔ, το οποίο τροποποιείται, έχει ως εξής:

«Άρθρο 248. - Ενέργειες του ανακριτή. 1. Μόλις ο ανακριτής λάβει την παραγγελία του εισαγγελέα και το κατηγορητήριο, καλεί τον κατηγορούμενο σε απολογία κατά το άρθρο 270 βάσει του εισαγγελικού κατηγορητηρίου, εκτός αν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής των παρ. 2 και 3. 2. Ο ανακριτής δικαιούται να επαναλάβει τις ανακριτικές πράξεις του εισαγγελέα ή των υπ' αυτόν ανακριτικών υπαλλήλων μόνο αν θεωρεί ότι αυτό είναι αναγκαίο για τη νομιμότητά τους ή την πληρέστερη διερεύνηση της υπόθεσης. Επίσης προς τον σκοπό αυτό δικαιούται να διενεργήσει νέες ανακριτικές πράξεις εξ ιδίας πρωτοβουλίας ή κατόπιν αιτήσεως του κατηγορουμένου κατά το άρθρο 274. 3. Στις περιπτώσεις της παρ. 2, εφόσον προκύπτουν νέες περιστάσεις στο πλαίσιο του ίδιου νομικού χαρακτηρισμού, ο ανακριτής συμπληρώνει ή διορθώνει το κατηγορητήριο και καλεί τον κατηγορούμενο σε απολογία, βάσει αυτού. 4. Σε υποθέσεις το αντικείμενο των οποίων απαιτεί ειδικές γνώσεις, ο ανακριτής μπορεί να ζητήσει από τον εισαγγελέα εφετών, που έχει την ανώτατη εποπτεία της ανάκρισης, να ορίσει με πράξη του ειδικούς επιστήμονες για την υποβοήθηση του έργου της ανάκρισης. Ο ορισμός των προσώπων αυτών γίνεται μεταξύ αυτών που έχουν την απαιτούμενη εξειδίκευση και εφαρμόζονται αιναλόγως, ως προς αυτούς, οι διατάξεις των άρθρων 188 έως

193. Οι ειδικοί αυτοί επιστήμονες συνεπικουρούν με κάθε πρόσφορο τρόπο το έργο του ανακριτή για την ακριβέστερη διάγνωση και κρίση γεγονότων, για τα οποία απαιτούνται ειδικές γνώσεις επιστήμης ή τέχνης. Σε κάθε περίπτωση με την βοήθεια των ως άνω προσώπων ο ανακριτής οφείλει επίσης να βεβαιώσει την ζημία που προκλήθηκε από το έγκλημα, αν αυτή αποτελεί στοιχείο της ειδικής υπόστασης των ερευνώμενων εγκλημάτων ή είναι γενικότερα αναγκαία για την δικαστική κρίση σχετικά με το έγκλημα ή κάποια από τις περιστάσεις του. 5. Ο ανακριτής οφείλει να περατώσει την κύρια ανάκριση μέσα σε οκτώ μήνες και τη διατασσόμενη από το συμβούλιο συμπληρωματική ανάκριση μέσα σε δύο μήνες, αφότου η δικογραφία περιέλθει σε αυτόν, ενώ σε περίπτωση που ο ανακριτής έχει εκδώσει κατά του κατηγορουμένου ένταλμα προσωρινής κράτησης, οφείλει να περατώσει την κυρία ανάκριση μέσα σε τέσσερις μήνες από την επιβολή της προσωρινής κράτησης, εκτός αν η φύση της υπόθεσης ή της πράξης που πρέπει να διενεργηθεί επιβάλλουν την υπέρβαση των προθεσμιών αυτών. 6. Αν από την ανάκριση προκύψουν ενδείξεις ότι ο κατηγορούμενος αποκόμισε ή προσπόρισε σε άλλον περιουσιακό όφελος από πράξη τιμωρούμενη σε βαθμό κακουργήματος, ο ανακριτής οφείλει επίσης να διερευνήσει την περιουσιακή κατάσταση του κατηγορουμένου, εφόσον αυτό κρίνεται απαραίτητο για την βεβαίωση του εγκλήματος, προβαίνοντας σε κάθε αναγκαία ενέργεια προς τον σκοπό αυτό. Κατά την έρευνα αυτή, ο ανακριτής, με διάταξή του που εκδίδεται μετά από σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα, μπορεί να αίρει το φορολογικό, τραπεζικό, χρηματιστηριακό ή κάθε άλλου είδους απόρρητο, με την εξαίρεση του δικηγορικού (άρθρο 39 παρ. 1 ν. 4194/2013) και του τηλεπικοινωνιακού απορρήτου (ν. 2225/1994) και να αποκτά πρόσβαση σε κάθε μορφής αρχείο Δημόσιας Αρχής ή Οργανισμού που τηρεί και επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, προκειμένου να διαπιστώσει την περιουσιακή κατάσταση του κατηγορουμένου και κατά την κρίση του και κάθε άλλου προσώπου, για το οποίο, από τα στοιχεία της ανάκρισης, προκύπτουν ενδείξεις ότι απέκτησε περιουσία που προέρχεται ή σχετίζεται άμεσα ή έμμεσα με τη διερευνώμενη πράξη. Η κατά την παράγραφο αυτή έρευνα μπορεί να παραλειφθεί, αν τέτοιος έλεγχος έχει λάβει χώρα στο πλαίσιο τυχόν προηγηθείσας προκαταρκτικής εξέτασης.».

9) Το άρθρο 250 ΚΠΔ, το οποίο τροποποιείται, έχει ως εξής:

«Άρθρο 250. - Εξουσία του ανακριτή. 1. Ο ανακριτής έχει το δικαίωμα και οφείλει να επεκτείνει τη δίωξη σε όλους όσους συμμετείχαν στην ίδια πράξη συντάσσοντας νέο κατηγορητήριο. Δεν μπορεί όμως να επεκτείνει την ποινική δίωξη και σε άλλη πράξη, έστω και αν είναι συναφής, ούτε έχει δικαίωμα μεταβολής του νομικού χαρακτηρισμού της πράξης για την οποία ασκήθηκε η ποινική δίωξη. 2. Αν κατά την πορεία της ανάκρισης ανακαλυφθούν και άλλες αξιόποινες πράξεις που διώκονται αυτεπαγγέλτως, ο ανακριτής τις ανακοινώνει στον εισαγγελέα, χωρίς εν τω μεταξύ να εμποδίζεται να ενεργεί τις κατεπείγουσες ανακριτικές πράξεις για τη βεβαίωσή

τους. Στην περίπτωση αυτή ο εισαγγελέας ενεργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 43 και επιστρέφει την δικογραφία στον ανακριτή, χωρίς να συντάξει κατηγορητήριο.».

10) Το άρθρο 485 ΚΠΔ, το οποίο τροποποιείται, έχει ως εξής:

«Άρθρο 485. - Συζήτηση της αναίρεσης. 1. Για την αίτηση αναίρεσης βουλεύματος αποφαίνεται το ποινικό τμήμα του Αρείου Πάγου, που συνεδριάζει με τριμελή σύνθεση ως συμβούλιο, ύστερα από έγγραφη πρόταση του οικείου εισαγγελέα. Τα άρθρα 308 παρ. 2, 310 παρ. 2, 476 παρ. 1, 512 παρ. 1 εδ. α', 515 παρ. 3 εδ. α', 516 έως 519, 521, 522 και 524 παρ. 1 εφαρμόζονται αναλόγως. 2. Οι διάδικοι δικαιούνται, αφού λάβουν γνώση του περιεχομένου της αίτησης αναίρεσης και της σχετικής πρότασης του εισαγγελέα, να υποβάλουν υπόμνημα με τις απόψεις τους μέχρι τη συζήτηση.»

11) Το άρθρο 486 ΚΠΔ, το οποίο τροποποιείται, έχει ως εξής:

«Άρθρο 486. - Έφεση κατά της αθωωτικής απόφασης. 1. Έφεση κατά της αθωωτικής απόφασης του μονομελούς και του τριμελούς πλημμελειοδικείου και του εφετείου για πλημμέλημα (άρθρο 111 αριθ. 6) μπορούν να ασκήσουν: α) ο κατηγορούμενος, μόνο αν αθωώθηκε για έμπρακτη μετάνοια ή με αιτιολογία που, χωρίς να είναι αναγκαίο, θίγει την υπόληψή του, β) ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών κατά των αποφάσεων των πλημμελειοδικείων (τριμελών και μονομελών) και του δικαστηρίου των ανηλίκων όπου ασκεί τα καθήκοντά του, και ο εισαγγελέας εφετών κατά των αποφάσεων του εφετείου όπου ασκεί τα καθήκοντά του (άρθρο 111 αριθ. 6) καθώς και κατά των αποφάσεων των μικτών ορκωτών δικαστηρίων και των πλημμελειοδικείων που υπάγονται γενικά στην περιφέρειά του. 2. Έφεση κατά της αθωωτικής απόφασης του μικτού ορκωτού δικαστηρίου της περιφέρειας όπου ασκεί τα καθήκοντά του και του τριμελούς εφετείου για κακουργήματα μπορεί να ασκήσει ο εισαγγελέας εφετών, εφόσον η απόφαση δεν είναι ομόφωνη και το μέλος ή τα μέλη που μειοψήφησαν είχαν την γνώμη ότι ο κατηγορούμενος έπρεπε να κηρυχθεί ένοχος για πράξη που τιμωρείται σε βαθμό κακουργήματος.»

12) Το άρθρο 511 ΚΠΔ, το οποίο τροποποιείται, έχει ως εξής:

«Άρθρο 511. - Λόγοι αναίρεσης που εξετάζονται αυτεπαγγέλτως.

Αν εμφανιστεί ο αναιρεσείων και κριθεί παραδεκτή η αίτηση αναίρεσης, ο Άρειος Πάγος εξετάζει αυτεπαγγέλτως, αν και δεν προτάθηκαν, όλους τους λόγους της αναίρεσης που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 510, εκτός από τον προβλεπόμενο στο στοιχ. Β. Δεν επιτρέπεται όμως να χειροτερεύσει η θέση του

κατηγορουμένου. Υπό τις ίδιες προϋποθέσεις ο Άρειος Πάγος αυτεπαγγέλτως λαμβάνει υπόψη το δεδικασμένο και την παραγραφή που επήλθαν μετά τη δημοσίευση της προσβαλλόμενης απόφασης. Επίσης, αυτεπαγγέλτως εφαρμόζει τον επιεικέστερο νόμο που ισχύει μετά τη δημοσίευσή της.»

13) α) Το άρθρο 36 ΚΠΔ, το οποίο τροποποιείται, έχει ως εξής:

«Άρθρο 36. - Εξουσίες εισαγγελέα εγκλημάτων διαφθοράς. 1. Για τη διερεύνηση των υποθέσεων που ανήκουν στην αρμοδιότητά του ο εισαγγελέας εγκλημάτων διαφθοράς παραγγέλλει τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης, μετά το πέρας της οποίας ενεργεί σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 43 και παραγγέλλει στον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών την άσκηση ποινικής δίωξης. Αν ο εισαγγελέας εγκλημάτων διαφθοράς θέσει στο αρχείο την μήνυση ή αναφορά, ως μη στηριζόμενη στον νόμο, προφανώς αβάσιμη στην ουσία της ή ανεπίδεκτη δικαστικής εκτίμησης ή επειδή δεν προέκυψαν επαρκείς ενδείξεις που δικαιολογούν την άσκηση ποινικής δίωξης, υποβάλλει τη δικογραφία στον εποπτεύοντα αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου και αναφέρει τους λόγους για τους οποίους δεν άσκησε ποινική δίωξη. Ο τελευταίος μπορεί να παραγγείλει είτε τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης είτε την άσκηση ποινικής δίωξης, εκθέτοντας στην παραγγελία του συνοπτικά τους λόγους που τη δικαιολογούν. 2. Ο εισαγγελέας εγκλημάτων διαφθοράς υποστηρίζεται στο έργο του από αριθμό ειδικών επιστημόνων που κρίνεται αναγκαίος για την ολοκλήρωση της προκαταρκτικής εξέτασης μέσα στον προβλεπόμενο γι' αυτήν χρόνο. Οι ειδικοί αυτοί επιστήμονες συνεπικουρούν με κάθε πρόσφορο τρόπο το έργο του εισαγγελέα εγκλημάτων διαφθοράς καθώς και των γενικών και ειδικών προανακριτικών υπαλλήλων κατά την προκαταρκτική εξέταση επί των εγκλημάτων της παρ. 3 του προηγούμενου άρθρου, για την ακριβέστερη διάγνωση και κρίση γεγονότων για τα οποία απαιτούνται ειδικές γνώσεις επιστήμης ή τέχνης, δεν εξετάζονται όμως ως μάρτυρες. Ο ορισμός των προσώπων αυτών γίνεται με πράξη του εισαγγελέα εγκλημάτων διαφθοράς μεταξύ αυτών που υπηρετούν στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, σε εξαιρετικές δε περιπτώσεις και από τον ιδιωτικό τομέα, εφόσον στο δημόσιο δεν υπηρετούν πρόσωπα με τις γνώσεις αυτές, εφαρμόζονται δε αναλόγως ως προς αυτούς οι διατάξεις των άρθρων 188 έως 193. 3. Η παρ. 1 του άρθρου 34 εφαρμόζεται αναλόγως και για τον εισαγγελέα εγκλημάτων διαφθοράς.

β) Το άρθρο 210 ΚΠΔ, το οποίο τροποποιείται, έχει ως εξής:

«Άρθρο 210. - Μη εξεταζόμενοι ως μάρτυρες στο ακροατήριο. Με ποινή ακυρότητας της διαδικασίας δεν εξετάζονται ως μάρτυρες στο ακροατήριο: α) όσοι άσκησαν εισαγγελικά ή ανακριτικά καθήκοντα ή έργα γραμματέα της ανάκρισης ή υποβοήθησαν το έργο της ανάκρισης κατά το άρθρο 248 παρ. 4 στην ίδια υπόθεση.»

ΠΡΟΣΘΗΚΗ - ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης

«Τροποποιήσεις Ποινικού Κώδικα, Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και συναφείς διατάξεις»

Άρθρο.

**Τροποποιήσεις στα άρθρα 79, 336, 405, 463 του Ποινικού Κώδικα και στον ν.
4251/2014**

1) Στη διάταξη του άρθρου 79 ΠΚ η παράγραφος 7 αντικαθίσταται ως εξής :

«7. Στην απόφαση αναφέρονται ρητά οι λόγοι που δικαιολογούν την κρίση του δικαστηρίου για την επιμέτρηση της ποινής που επέβαλε.».

2) Η διάταξη του άρθρου 336 ΠΚ αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 336

Βιασμός

1. Όποιος με σωματική βία ή με απειλή σοβαρού και άμεσου κινδύνου ζωής ή σωματικής ακεραιότητας εξαναγκάζει άλλον σε επιχείρηση ή ανοχή γενετήσιας πράξης τιμωρείται με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών.

2. Γενετήσια πράξη είναι η συνουσία και οι ίσης βαρύτητας με αυτήν πράξεις.

3. Αν η πράξη της παραγράφου 1 έγινε από δύο ή περισσότερους δράστες που ενεργούσαν από κοινού ή είχε ως συνέπεια τον θάνατο του παθόντος, επιβάλλεται κάθειρξη ισόβια ή πρόσκαιρη τουλάχιστον δέκα ετών.

4. Όποιος, εκτός από την περίπτωση της παραγράφου 1, επιχειρεί γενετήσια πράξη χωρίς τη συναίνεση του παθόντος, τιμωρείται με κάθειρξη έως δέκα έτη.».

3) Στην διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 405 ΠΚ προστίθεται εδάφιο δεύτερο που έχει εξής :

«Για την ποινική δίωξη των εγκλημάτων που προβλέπονται στο άρθρο 390 παρ.1 εδαφ. β' αν η απιστία στρέφεται άμεσα κατά πιστωτικού ή χρηματοδοτικού ιδρύματος απαιτείται έγκληση.».

- 4) Στην περίπτωση (α) της παραγράφου 1 του άρθρου 30 του ν.4251/2014 (ΦΕΚ 80Α'/1-4-2014), οι λέξεις «δέκα χιλιάδων (10.000) έως τριάντα χιλιάδων (30.000)» αντικαθίστανται με τις λέξεις «τριάντα χιλιάδων (30.000) έως εξήντα χιλιάδων (60.000)».
- 5) Στην περίπτωση (β) της παραγράφου 1 του άρθρου 30 του ν.4251/2014 (ΦΕΚ 80Α'/1-4-2014), οι λέξεις «τριάντα χιλιάδων (30.000) έως εξήντα χιλιάδων (60.000)» αντικαθίστανται με τις λέξεις «εξήντα χιλιάδων (60.000) έως εκατό χιλιάδων (100.000)».
- 6) Στο τέλος του άρθρου 463 ΠΚ προστίθεται παράγραφος 7 ως εξής:

«7. Από τις διατάξεις της παραγράφου 3 του παρόντος εξαιρούνται τα αδικήματα και οι ποινές που προβλέπονται στη περίπτωση (α) της παραγράφου 1 του άρθρου 30 του ν.4251/2014 «Κώδικας Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης κλπ διατάξεις» (ΦΕΚ 80Α'/1-4-2014).».

Άρθρο ...

Τροποποιήσεις στα άρθρα 14,36,210 246, 248, 250, 485, 486 και 511 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

- 1) Κατάργηση της παρ. 4 του άρθρου 14 ΚΠΔ.

Η παρ. 4 του άρθρου 14 ΚΠΔ καταργείται.

- 2) Η παρ. 1 του άρθρου 246 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Την κύρια ανάκριση την ενεργεί μόνο ο ανακριτής, μετά από γραπτή παραγγελία του εισαγγελέα, η οποία καθορίζει και εξειδικεύει την αξιόποινη πράξη και την ποινική διάταξη που την προβλέπει.».

- 3) Η παρ. 1 του άρθρου 248 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Μόλις ο ανακριτής λάβει την παραγγελία του εισαγγελέα, καλεί τον κατηγορούμενο σε απολογία, εκτός αν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της παρ. 2.».

- 4) Η παρ. 3 του άρθρου 248 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Το κατηγορητήριο, το οποίο συντάσσει ο ανακριτής, περιέχει όλα τα στοιχεία που προβλέπονται στα άρθρα 100 και 273 παρ. 2.».

- 5) Το άρθρο 250 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 250. - Εξουσία του ανακριτή.

1. Ο ανακριτής έχει το δικαίωμα και οφείλει να επεκτείνει τη δίωξη σε όλους όσοι συμμετείχαν στην ίδια πράξη. Δεν μπορεί όμως να επεκτείνει την ποινική δίωξη και σε άλλη πράξη, έστω και αν είναι συναφής, ούτε έχει δικαίωμα συρρίκνωσης ή διεύρυνσης της ασκηθείσας ποινικής δίωξης.

2. Αν κατά την πορεία της ανάκρισης ανακαλυφθούν και άλλες αξιόποινες πράξεις που διώκονται αυτεπαγγέλτως, ο ανακριτής τις ανακοινώνει στον εισαγγελέα, χωρίς εν τω μεταξύ να εμποδίζεται να ενεργεί τις κατεπείγουσες ανακριτικές πράξεις για τη βεβαίωσή τους. Στην περίπτωση αυτή ο εισαγγελέας ενεργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 43.».

6) Τροποποίηση του άρθρου 485 ΚΠΔ.

Στο εδάφιο β' της παρ. 1 του άρθρου 485 ΚΠΔ, μετά τον αριθμό «522» τίθεται κόμμα και προστίθεται ο αριθμός «523».

7) Τροποποίηση του άρθρου 486 ΚΠΔ.

Στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 486 ΚΠΔ προστίθεται εδάφιο ως εξής: «Ο εισαγγελέας εφετών μπορεί να ασκήσει έφεση κατά της αθωωτικής απόφασης του μονομελούς εφετείου.».

8) Τροποποίηση του άρθρου 511 ΚΠΔ.

Το εδάφιο γ' του άρθρου 511 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής: «Υπό τις ίδιες προϋποθέσεις ο Άρειος Πάγος αυτεπαγγέλτως λαμβάνει υπόψη το δεδικασμένο και, αν κριθεί και ένας βάσιμος λόγος, και την παραγραφή που επήλθαν μετά τη δημοσίευση της προσβαλλόμενης απόφασης.».

9) Τροποποιήσεις στα άρθρα 36 και 210 ΚΠΔ.

α) Στο τέλος της παρ.2 του άρθρου 36 ΚΠΔ απαλείφονται οι λέξεις «, δεν εξετάζονται όμως ως μάρτυρες».

β) Η περύπτ. α' του άρθρου 210 ΚΠΔ αντικαθίσταται ως εξής: «α) όσοι άσκησαν εισαγγελικά ή ανακριτικά καθήκοντα ή έργα γραμματέα της ανάκρισης στην ίδια υπόθεση.».

Άρθρο...:

Χρήση αποδεικτικού μέσου στα οικονομικά εγκλήματα

1. Στις περιπτώσεις πράξεων κακουργηματικού χαρακτήρα, που υπάγονται στην αρμοδιότητα του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος ή του Εισαγγελέα Εγκλημάτων Διαφθοράς, δεν εφαρμόζεται η παράγραφος 2 του άρθρου 177 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, εφόσον το αποδεικτικό μέσο αφορά πληροφορίες ή στοιχεία, στα οποία οι ανωτέρω εισαγγελείς έχουν δικαίωμα πρόσβασης κατά τις διατάξεις των άρθρων 34 παρ. 1 και 36 παρ. 3 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

2. Η χρήση του παραπάνω αποδεικτικού μέσου κατά την παραπομπή και τη δίκη γίνεται δεκτή εφόσον κριθεί αιτιολογημένα ότι: α) η βλάβη που προκαλείται με την κτήση του είναι σημαντικά κατώτερη κατά το είδος, τη σπουδαιότητα και την έκταση από τη βλάβη ή τον κίνδυνο που προκάλεσε η ερευνώμενη πράξη, β) η απόδειξη της αλήθειας θα ήταν διαφορετικά αδύνατη και γ) η πράξη με την οποία το αποδεικτικό μέσο αποκτήθηκε δεν προσβάλλει την ανθρώπινη αξία.

Άρθρο...:

Μεταβατική Διάταξη

Εντός προθεσμίας τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, οι διατάξεις του Προέδρου της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 42 του ν. 4557/2018 πριν τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και για τις οποίες έχουν παρέλθει τα χρονικά όρια του εδαφίου α' της παραγράφου 2 του άρθρου 34 ΚΠΔ, διαβιβάζονται με τα σχετικά με τη δέσμευση στοιχεία και αντίγραφο του φακέλου της υπόθεσης στον ανακριτή, αν η υπόθεση εκκρεμεί στο στάδιο της ανάκρισης, ή στο αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο, σε κάθε άλλη περίπτωση.

Ο αρμόδιος ανακριτής ή το αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο του προηγούμενου εδαφίου αποφαίνονται για την επικύρωση ή μη της διάταξης του Προέδρου της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες του προηγούμενου εδαφίου, σύμφωνα με τους όρους και προϋποθέσεις των παραγράφων 1-3 του άρθρου 42 του ν. 4557/2018.

Σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου η διάταξη του Προέδρου της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες παύει αυτοδικαίως να ισχύει.

Αθήνα, 12.11.2019

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Χρήστος Σταϊκουράς

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Κωνσταντίνος Τσιάρας

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

Εργ. 80
Ειδ. 3
Κατατέθηκε σήμερα στις 12.11.19 και φέρεται από την Διυτή Νομού Εργον

*Θρ. Σταϊκουράς
θεω. Τσιάρας.*

Π.Π.Σ.

Ε Κ Θ Ε Σ Η

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 2 του Συντάγματος)

Επί τροπολογίας στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης «Τροποποιήσεις Ποινικού Κώδικα, Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και συναφείς διατάξεις».

A. Με την υπόψη τροπολογία προβλέπονται τα εξής:

1. Τροποποιούνται επιμέρους διατάξεις κατά βάση του Ποινικού Κώδικα (Π.Κ., ν.4619/2019) και ειδικότερα:

a. Ορίζεται ότι στη δικαστική απόφαση αναφέρονται ρητά οι λόγοι που δικαιολογούν την κρίση του δικαστηρίου για την επιμέτρηση της ποινής που επέβαλε.

β. Επανακαθορίζονται οι επιβαλλόμενες ποινές για το αδίκημα του βιασμού.

γ. Απαιτείται έγκληση για την ποινική δίωξη των εγκλημάτων που προβλέπονται στο άρθρο 390 παρ.1 εδ. β', εάν η απιστία στρέφεται άμεσα κατά πιστωτικού ή χρηματοδοτικού ιδρύματος.

δ. Αυξάνονται τα κατώτερα και ανώτατα όρια των χρηματικών ποινών που επιβάλλονται σε όσους παραβιάζουν τις διατάξεις του άρθρου 30 του ν.4251/2014 (Κώδικας Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης) αναφορικά με τη μεταφορά από το εξωτερικό στη χώρα μας υπηκόων τρίτων χωρών που δεν έχουν δικαίωμα εισόδου στο ελληνικό έδαφος ή στους οποίους έχει απαγορευθεί η είσοδος για οποιαδήποτε αιτία.

ε. Εξαιρούνται από την εφαρμογή του άρθρου 463 Π.Κ. αναφορικά με τη δυνατότητα μείωσης ποινών κάθειρξης έως δέκα έτη, τα αδικήματα και οι ποινές που προβλέπονται για την παράνομη μεταφορά υπηκόων τρίτων χωρών στη χώρα μας (άρθρο 30 του ν.4251/2014).

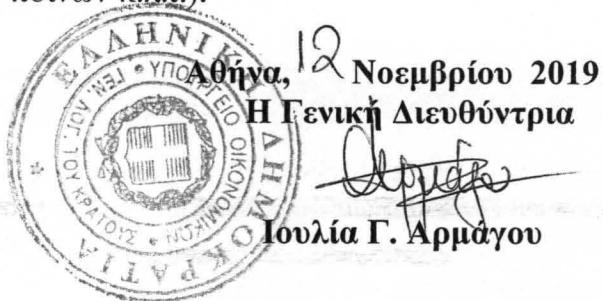
2. Επέρχονται επιμέρους τροποποιήσεις στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (Κ.Π.Δ., ν.4620/2019) αναφορικά με τους λόγους αποκλεισμού των εισαγγελέων, τη διενέργεια της κύριας ανάκρισης, τις ενέργειες του ανακριτή και τα στοιχεία που περιέχει το κατηγορητήριο, τη συζήτηση και επανεξέταση της αναίρεσης κ.λπ.

Περαιτέρω, επιτρέπεται, στο πλαίσιο εκδίκασης πράξεων κακουργηματικού χαρακτήρα που υπάγονται στην αρμοδιότητα του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος ή του Εισαγγελέα Εγκλημάτων Διαφθοράς, η αξιοποίηση αποδεικτικών μέσων που έχουν αποκτηθεί με αξιόποινες πράξεις ή μέσω αυτών, κατά παρέκκλιση του άρθρου 177 παρ.2 του Κ.Π.Δ., εφόσον το αποδεικτικό μέσο αφορά σε πληροφορίες ή στοιχεία, στα

οποία οι ανωτέρω εισαγγελείς έχουν δικαίωμα πρόσβασης, κατά τις κείμενες διατάξεις.

3. Ρυθμίζονται ζητήματα αναφορικά με την ισχύ διατάξεων του Προέδρου της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες που εκδίδονται για τη δήμευση και απαγόρευση εκποίησης περιουσιακών στοιχείων.

B. Από τις προτεινόμενες διατάξεις ενδέχεται να επέλθει επί του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ.), του Ενιαίου Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.) και του Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Μ.Τ.Σ.) (ν.π.δ.δ. / φορείς Γενικής Κυβέρνησης), αύξηση των εσόδων από τον επανακαθορισμό των ποινών για συγκεκριμένες αξιόποινες πράξεις και την ως εκ τούτου είσπραξη των προβλεπόμενων χρηματικών ποινών ή τη μετατροπή σε χρηματικές των στερητικών της ελευθερίας ποινών. Το ύψος των εν λόγω εσόδων εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά (αριθμός και συχνότητα παραβάσεων, ύψος επιβαλλόμενων ποινών κ.λπ.).

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ:ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ: ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

ΘΕΣΗ / ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 2107709660

E-MAIL: grammateia@justice.gov.gr

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΑ

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης

«Τροποποιήσεις Ποινικού Κώδικα, Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και συναφείς διατάξεις»

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ:

Με την εν λόγω τροπολογία τροποποιούνται τα άρθρα 79, 336, 405, 463 ΠΚ, το άρθρο 30 παράγραφος 1 περίπτωση (α) και (β) του ν. 4251/2014, τα άρθρα 14, 36, 210, 246, 248, 250, 485, 486 και 511 ΚΠΔ και εισάγεται ρύθμιση για τη χρήση των αποδεικτικών μέσων.

1. Αναγκαιότητα και καταλληλότητα

Με την προτεινόμενη τροποποίηση της παρ. 7 του άρθρου 79 ΠΚ, επανέρχεται η διατύπωση του αντίστοιχου άρθρου του προισχύσαντος ποινικού κώδικα, καθόσον αυτή κρίνεται επαρκής για την πληρότητα της δικαστικής κρίσης.

Με την προτεινόμενη τροποποίηση των άρθρων 336, 405, 463 ΠΚ και των διατάξεων του ν. 4251/2014, διασφαλίζεται η αναγκαιότητα τα ποινικά αδικήματα της σεξουαλικής βίας, της απιστίας και της παράνομης διακίνησης μεταναστών, να τιμωρούνται αποτελεσματικά.

Η προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου 14 ΚΠΔ κρίθηκε αναγκαία για να αντιμετωπισθούν ζητήματα λειτουργίας στα μικρά δικαστήρια της χώρας, καθόσον ο προβλεπόμενος από τις διατάξεις του ισχύοντος ΚΠΔ αποκλεισμός, ενόψει του αριθμού των υπηρετούντων εισαγγελικών λειτουργών, θα προκαλούσε δυσλειτουργίες και υπέρμετρη καθυστέρηση στην απονομή της δικαιοσύνης.

Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις των άρθρων 246, 248 και 250 ΚΠΔ κρίθηκαν αναγκαίες για την αποφυγή καθυστερήσεων στην διεκπεραίωση των υποθέσεων κακουργηματικής φύσης και την αποκατάσταση των δικονομικών δυνατοτήτων του ανακριτή κατά την απαγγελία της κατηγορίας.

Η προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου 485 ΚΠΔ κρίνεται αναγκαία, ώστε να επεκταθεί η εφαρμογή των ρυθμίσεων του άρθρου 523 ΚΠΔ που αφορά τις αποφάσεις και επί βουλευμάτων, πράγμα που επιβάλλεται για την ταυτότητα του νομικού λόγου.

Η προσθήκη εδαφίου στην παρ. 2 του άρθρου 486 ΚΠΔ όσον αφορά τη δυνατότητα του εισαγγελέα εφετών για άσκηση έφεσης κατά της αθωωτικής απόφασης του μονομελούς εφετείου κρίνεται αναγκαία ενόψει της επαναφοράς του δικαστηρίου αυτού ως δικαστηρίου ουσίας.

Περαιτέρω, η προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου 511 ΚΠΔ κρίνεται απαραίτητη, αφού με την ισχύουσα ρύθμιση θα οδηγηθούν σε παραγραφή υποθέσεις, μόνον με τον τυπικό έλεγχο του παραδεκτού της αίτησης αναίρεσης, ακόμα και όταν δεν υφίσταται οιοσδήποτε βάσιμος λόγος.

Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις των άρθρων 36 και 210 ΚΠΔ κρίνονται απαραίτητες αφού οι ειδικοί επιστήμονες που ορίζονται προς υποβοήθηση του έργου της ανάκρισης σε υποθέσεις, το αντικείμενο των οποίων απαιτεί ειδικές γνώσεις, επιτελούν έργο ιδιαίτερα σημαντικό για τη διευκρίνιση και κατανόηση ζητημάτων για τα οποία απαιτούνται εξειδικευμένες γνώσεις, αποτελεί δε η εξέτασή τους στο ακροατήριο πολύτιμο εργαλείο για το σύνολο των παραγόντων της δίκης προκειμένου να ανευρεθεί η αλήθεια και μάλιστα σε ζητήματα τα οποία είναι τεχνικά, απαιτούν ειδικές γνώσεις και υψηλό επίπεδο εξειδίκευσης, συνήθως δε αφορούν υποθέσεις με υψηλό οικονομικό αντικείμενο.

Η προτεινόμενη διάταξη, που ρυθμίζει το θέμα της χρήσης των αποδεικτικών μέσων στο πρότυπο του άρθρου 65 v. 4356/2015, κρίθηκε αναγκαία προκειμένου να δοθεί η δυνατότητα αξιοποίησης αποδεικτικών μέσων σε υποθέσεις πράξεων κακουργηματικού χαρακτήρα, υπαγομένων στην αρμοδιότητα του Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος ή του Εισαγγελέα Εγκλημάτων Διαφθοράς. Παράλληλα διατηρείται η προϋπάρχουσα στάθμιση για τη χρήση των αποδεικτικών αυτών μέσων, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της αποτελεσματικής απονομής δικαιοσύνης και της διαφύλαξης των αρχών του κράτους δικαίου.

Με την τροποποίηση του άρθρου 42 του ν.4557/2018 τίθενται στις πράξεις του Προέδρου της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες η προθεσμία του εδαφίου α' της παραγράφου 2 του άρθρου 34 ΚΠΔ. Κατόπιν αυτού, δημιουργείται η ανάγκη νομοθετικής πρόβλεψης της αντιμετώπισης των περιπτώσεων για τις οποίες που έχουν παρέλθει τα χρονικά όρια του εδαφίου α' της παραγράφου 2 του άρθρου 34 ΚΠΔ.

2. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του ΠΚ εξασφαλίζεται η αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης και η διαφύλαξη των αρχών του κράτους δικαίου.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις εισάγονται τροποποιήσεις στα άρθρα 14, 36, 210, 246, 248, 250, 485, 486 και 511 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και εισάγεται ρύθμιση για τη χρήση των αποδεικτικών μέσων προς τον σκοπό της ορθής, ταχύτερης και αποτελεσματικότερης απονομής της ποινικής δικαιοσύνης, πράγμα που έχει άμεσο αντίκτυπο στην εμπέδωση της έννομης τάξης και της κοινωνικής ειρήνης.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση εισάγεται η πρόβλεψη της διατήρησης ή μη σε ισχύ πράξεων δέσμευσης της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, με τη μεσολάβηση της κρίσης δικαιοδοτικού οργάνου. Αποτέλεσμα της συγκεκριμένης παρέμβασης είναι η ορθή απονομή δικαιοσύνης, με άμεσο αντίκτυπο στην εμπέδωση της έννομης τάξης και της κοινωνικής ειρήνης.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

Οι προτεινόμενες παρεμβάσεις στον Ποινικό Κώδικα και τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και η εισαγωγή ρύθμισης για τη χρήση των αποδεικτικών μέσων θα οδηγήσουν στην ορθή, ταχύτερη και αποτελεσματικότερη απονομή της ποινικής δικαιοσύνης, πράγμα που θα έχει άμεσο αντίκτυπο στην εμπέδωση της έννομης τάξης και της κοινωνικής ειρήνης, που συνιστούν αναμφισβήτητες προϋποθέσεις για την ομαλή λειτουργία της οικονομικής ζωής και την ανάπτυξη της οικονομίας.

Η προώθηση διάταξης νομοθετικής ρύθμισης σχετικά με την ισχύ διατήρησης διατάξεων δέσμευσης της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες έχει συνέπειες στην εθνική οικονομία, καθότι μία ενδεχόμενη μαζική παύση ισχύος πράξεων δέσμευσης ενέχει τον κίνδυνο ματαίωσης της ανάκτησης των προϊόντων εγκλήματος από το Δημόσιο σε περίπτωση καταδίκης. Η παρέμβαση που εισάγεται με την προώθηση της συγκεκριμένης διάταξης θα οδηγήσει σε εμπέδωση της έννομης τάξης, που συνιστά αναμφισβήτητη προϋπόθεση για την ομαλή λειτουργία της οικονομικής ζωής και την ανάπτυξη της οικονομίας.